Inleiding

Datum vergadering	6 juli 2023
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot zienswijze Begroting VRZ 2024
Portefeuillehouder	Burgemeester M.M.D. Vermue

Samenvatting

Veiligheidsregio Zeeland heeft conform artikel 25 van de gemeenschappelijke regeling de conceptbegroting 2024 aangeboden. Uw raad bent in de gelegenheid uw gevoelens over dit concept kenbaar te maken.

Wij stellen uw raad voor een positieve zienswijze af te geven op de VRZ begroting 2024 en verder het koersplan en eventuele begrotingswijziging af te wachten.

Tijdens de vergadering van 13 april jl. heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland de financiële stukken, waaronder de programmabegroting 2023, besproken in haar vergadering. Dit betreft de Jaarrekening 2022, de Eerste begrotingswijziging 2023 en de Programmabegroting 2024. De Programmabegroting 2024 is toen in concept vastgesteld en wordt nu voor een zienswijze aan u voorgelegd. Conform het door het Algemeen Bestuur van de VZG in augustus 2022 vastgestelde VZG-rapport “Afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland” hoeven de jaarrekening 2022 en de eerste begrotingswijziging 2023 niet voor een zienswijze aan u te worden voorgelegd. Onderstaand ziet u per stuk een toelichting.

Na ontvangst en verwerking van de zienswijzen op de Programmabegroting 2024 vindt definitieve vaststelling plaats in het Algemeen Bestuur VRZ van 13 september 2023.

Jaarstukken 2022 (ter kennisname)
Normaal gesproken ontvangt u gelijktijdig met de programmabegroting ook de jaarrekening en het voorstel voor de resultaatbestemming. Echter, op dit moment is de jaarrekening 2022 (bijlage 1) nog niet vastgesteld. In overleg met de accountant van de VRZ is besloten om de afronding van de jaarrekening uit te stellen totdat meer duidelijkheid is over 2 posten uit deze jaarrekening. Deze posten leiden tot onzekerheid over het definitieve resultaat over 2022. Op dit moment is de verwachting dat 2022 afgesloten wordt met een voorlopig negatief resultaat van circa € 615.000,-. Dit wordt veroorzaakt door hogere energielasten en een verplichte voorziening voor verlofsparen. Voor wat betreft de energielasten is, na herhaaldelijk verzoek, de definitieve afrekening nog niet ontvangen. Ten aanzien van de post verlofsparen is landelijk nog veel onduidelijkheid en bestaan er verschillen van inzicht over de toepassing van de cao Veiligheidsregio's. De VRZ is hierover nog in gesprek met de accountant.

Het AB heeft voorlopig ingestemd met het onttrekken van het negatieve jaarresultaat aan de algemene reserve. De verwachting is dat bovenstaande onzekerheden de komende maanden worden opgelost en in juli leiden tot een definitieve jaarrekening en resultaat. Op 7 juli behandelt het AB de resultaatbestemming en jaarstukken. Hierna worden de vastgestelde documenten ter informatie naar de gemeenteraden gezonden.

In lijn met het rapport van de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten ‘Aanpak voor een goede samenwerking tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen’ van juli 2022 wordt de resultaatbestemming niet voor zienswijze aan de gemeenteraad aangeboden. Het betreft een negatief resultaat waarbij er geen extra bijdrage van de gemeenten wordt gevraagd en waarbij de algemene reserve, door onttrekking van het resultaat uit de algemene reserve, lager is dan de 5% norm (zoals deze genoemd is in het hierboven genoemde rapport).

Het publiek jaarverslag 2022 is als bijlage bij dit voorstel gevoegd. Het Algemeen Bestuur heeft namelijk besloten dit verslag te publiceren, vooruitlopend op definitieve vaststelling van de jaarstukken in het Algemeen Bestuur van 7 juli 2023. Daarnaast heeft het AB besloten het publieksverslag vanaf verslagjaar 2023 los te koppelen van het besluitvormingsproces jaarstukken en deze zo vroeg mogelijk in het jaar na akkoord van het Dagelijks Bestuur te publiceren.

1e begrotingswijziging 2023 (ter kennisname)
Het AB van de VRZ heeft in haar vergadering van 13 april jl. ingestemd met de 1e begrotingswijzing 2023 (bijlage 2). Dit betrof een voor de 13 Zeeuwse gemeenten een budgetneutrale wijziging. In tegenstelling tot voorgaande jaren wordt deze begrotingswijziging niet meer voor een zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. Deze routing wijkt hierdoor af van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zeeland 2021, maar handelt in lijn met het, hierboven ook al genoemde, VZG-rapport "Afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland". Overigens wordt gewerkt aan de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zeeland naar aanleiding van het VZG rapport.

In juli 2023 wordt een 2e begrotingswijziging wel aan u voorgelegd. De reden hiervoor is dat de VZG op 14 maart 2023, heeft besloten de toegestane inflatiecorrectie voor 2023 te verhogen van 2,7% naar 7,2% (+4,5%). Dit vanwege de uitzonderlijke sterke stijging van de inflatie de afgelopen periode.

Programmabegroting 2024 (ter zienswijze)
De programmabegroting 2024 (bijlage 3 en 4, gebaseerd op de verhoogde begroting 2023 zoals hierboven omschreven) is opgesteld in lijn met het Meerjarenbeleidsplan 2022-2025. In de begroting is een programma ‘Toekomstbestendige brandweerzorg’ en een programma ‘Voorbereide crisisorganisatie’ opgenomen. De begroting 2024 bevat een aantal zaken die de hoogte van de gemeentelijke bijdrage in belangrijke mate bepalen. Hieronder staan deze kort puntsgewijs toegelicht:

- De bijdrage wordt voor 2024 verhoogd op grond van de door de VZG vastgestelde richtlijn voor loon- en prijsontwikkelingen, gemiddeld bedraagt deze 3,4%.
- Een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage met € 303.000,- voor extra loonontwikkelingen t.o.v. VZG-richtlijnen (nieuwe CAO Veiligheidsregio’s, looptijd 1-1-2023 tot 1-5-2024, wat leidt tot een stijging van de loonkosten met 9,2%).
- Voor de instandhouding van de vrijwilligers op diverse posten is een verhoging van de opleidingscapaciteit noodzakelijk. De kosten hiervoor bedragen € 550.000,-.
- In het kader van het op peil houden van de officieren van dienst brandweer is het noodzakelijk structureel 2 opleidingsplaatsen in te kopen. Voor 2024 bedragen de kosten hiervoor € 90.000,-, in de volgende jaren stijgt dit bedrag naar structureel € 180.000,- per jaar.
- In 2023 is de gemeentelijke bijdrage structureel verhoogd op grond van een noodzakelijke inspanning op het gebied van informatieveiligheid (BIO normering). In 2023 heeft de VRZ onverwacht structurele middelen gekregen van het Rijk om deze informatieveiligheid te realiseren. De in de begroting 2023 opgenomen structurele bijdrage van € 155.000,- voor informatieveiligheid wordt in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage.

Naast bovenstaande zijn er een aantal andere ontwikkelingen die geen direct gevolg hebben voor de gemeentelijke bijdrage, dat zijn:

- Versterking crisisbeheersing. De Brede Doeluitkering Ramenbestrijding (BDUR) vanuit het Rijk is verhoogd met € 1,7 mln. in 2024 oplopend naar € 2,5 mln. structureel in 2026 en geeft ruimte om invulling te geven aan de ambities vanuit het meerjarenbeleidsplan. Deze middelen zijn bestemd voor de verdere doorontwikkeling van crisisbeheersing en ook de daarmee gepaard gaande opgave op het gebied van informatie-gestuurd werken en informatieveiligheid.
- Oplopende kapitaallasten voor het vervangingsplan materiaal. Mede door prijsstijgingen en een oplopende kapitaalmarktrente wordt vanaf 2025 een verhoging van de gemeentelijke bijdrage geprognotiseerd samenhangend met de oplopende kapitaallasten van € 442.175,- in 2025 tot € 2.142.703,- in 2027.

- Het weerstandsvermogen van de VRZ (= onvoorzien + algemene reserve) is in de begroting 2024 als "ruim onvoldoende" geclassificeerd. Indien risico's daadwerkelijk (cumulatief) optreden, leidt dit mogelijk tot een negatief resultaat en negatief vermogen.

Voor de berekening van de gemeentelijke bijdragen gaat de VRZ uit van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zeeland 2021 die op 1 maart 2022 in werking is getreden. Hierin staat dat de gemeentelijke bijdrage als volgt wordt verdeeld (artikel 27):

- Een regionale bijdrage per gemeente (vaste bedragen) te indexeren vanaf 2019.
- Een lokale bijdrage, te verdelen op basis van cluster OOV Gemeentefonds.
- Een regionale bijdrage Bevolkingszorg, te verdelen op basis van inwoneraantallen.
- De mitigatiebijdrage op basis van 2013; deze blijft gehandhaafd.

In de begroting 2024 is hiermee de rechtmatige verdeling van de gemeentelijke bijdrage 2024 opgenomen. De herijking van het Gemeentefonds is in de berekening meegenomen. Dit betekent dat gemeenten die meer uit het cluster OOV Gemeentefonds ontvangen, meer gaan betalen en vice versa. De VRZ heeft geconstateerd dat de verdeling van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2023 een onverwachte afwijking laat zien t.o.v. de correcte verdeling in de begroting 2024. Dit zorgt er voor dat sommige gemeenten te veel en sommige gemeenten te weinig hebben betaald. Het Dagelijks Bestuur (DB) komt met een procesvoorstel hoe hiermee om te gaan. Een extern deskundige controleert deze herberekening.

Voor een toelichting aan de gemeenteraden op de programmabegroting 2024 heeft de VRZ een filmpje gemaakt. Deze is te bekijken via Toelichting op begroting VRZ 2024.

Samenstellingscommissie en begeleidingscommissie
Begeleidingscommissie (ACF en BAO)
In de Programmabegroting 2024 zijn extra kosten voor opleidingen opgenomen. Vanuit de VZG wordt met betrekking tot de presentatie van de begroting geadviseerd om in de begroting alleen bestaand beleid op te nemen. Indien er sprake is van “nieuw” wordt geadviseerd dit via een eerste begrotingswijziging inzichtelijk te maken. Voor wat betreft de extra benodigde € 640.000,-, oplopend tot € 730.000,- aan opleidingskosten valt te discussiëren in hoeverre dit bestaand of nieuw beleid is.

De VRZ stelt zich op het standpunt dat het intensivering van bestaand beleid is, de adviescommissie financiën (ACF) van de VRZ, bestaande uit een aantal financiële ambtenaren, ziet het als een keuze en dus nieuw beleid. Vanuit de ACF is aangegeven de € 640.000,- derhalve niet direct in de begroting 2024 te verwerken maar apart inzichtelijk te maken via een eerste begrotingswijziging 2024. Het Bestuurlijk afstemmingsoverleg (BAO) deelt deze mening.

Samenstellingscommissie
De samenstellingscommissie heeft per gemeenschappelijke regeling een advies geformuleerd. Voor de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Zeeland is het volgende advies ontvangen:
In de begroting 2024 is sprake van een extra kostenpost van € 788.000, waarvan de samenstellingscommissie van mening is dat deze kosten in eerste instantie opgevangen zouden moeten worden binnen de VZG-richtlijn. En als dit niet mogelijk is deze kosten via een 1e begrotingswijziging 2024 aan de gemeenteraden voor te leggen. Overigens heeft de ACF ditzelfde geadviseerd. Een definitief schriftelijk advies van de ACF is aanwezig maar is niet opgevolgd door het DB en ook niet bij de stukken gevoegd aan de deelnemers.

Eindadvies: We geven in overweging een zienswijze in te dienen op de begroting 2024 om het advies van de ACF op te volgen.

Bovenstaand advies is door de VRZ niet overgenomen. Wij adviseren u daarom in de zienswijze aan te geven deze extra opleidingskosten te zien als nieuw beleid en dat deze daarom moeten worden opgenomen in de eerste begrotingswijziging 2024.

Financieel
De bijdrage van onze gemeente op grond van de programmabegroting 2024 ziet er voor begrotingsjaar 2024 als volgt uit:

	Bijdrage 2023	Bijdrage 2024	Verschil (extra gemeentelijke bijdrage
Programmabegroting 2023:	€ 2.511.111	€ 2.823.556	€ 312.445

Zienswijze
Uw raad wordt geadviseerd om de volgende zienswijze (bijlage 5) in te dienen:

- Kennis te nemen van de stand van zaken rondom de jaarrekening 2022, inclusief de resultaatsbestemming van de VRZ;
- Kennis te nemen van het publiek jaarverslag 2022;
- Kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2023 van de VRZ;
- Een positieve zienswijze te geven op de concept Programmabegroting van de VRZ onder de voorwaarde dat de structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 550.000,- voor extra repressieve opleidingen brandweer en € 90.000,- oplopend naar € 180.000 voor extra officiersopleidingen wordt gezien als nieuw beleid dat transparant wordt gedeeld en overeenkomstig financieel verwerkt.

Oostburg, 1 juni 2023

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,	De burgemeester,
S.I. de Kievit-Minnaert	mr. M. M. D. Vermue

Bijlage(n):

a. 1- Jaarverslag 2022
b. 2-1e begrotingswijziging 2023
c. 3-Programmabegroting 2024
d. 4-Infographic programmabegroting
e. 5-Concept Zienswijze

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 1 juni 2023

gelet op artikel 34b, artikel 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling VRZ 2021 en het VZG rapport “Afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland" moet de VRZ in bepaalde situaties de raden een zienswijze te vragen

BESLUIT:

- Kennis te nemen van de stand van zaken rondom de jaarrekening 2022, inclusief de resultaatsbestemming van de VRZ;
- Kennis te nemen van het publiek jaarverslag 2022;
- Kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2023 van de VRZ;
- Een positieve zienswijze te geven op de concept Programmabegroting van de VRZ onder de voorwaarde dat de structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 550.000,- voor extra repressieve opleidingen brandweer en € 90.000,- oplopend naar € 180.000 voor extra officiersopleidingen wordt gezien als nieuw beleid dat transparant wordt gedeeld en overeenkomstig financieel verwerkt.

Sluis, 6 juli 2023

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,	De voorzitter,
mr. P.T.G Claeijs	mr. M.M.D.Vermue